

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Pârcălab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 24/158

din 30 iunie 2021

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, pentru perioada 12-25 iunie 2021, și a petițiilor Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” și a dnei Cristina Durnea

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 17-IX din 28 aprilie 2021 a fost stabilită data de 11 iulie 2021 pentru desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate.

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (12) din Codul Electoral: *„Consiliul Coordonator al Audiovizualului prezintă obligatoriu, o dată la două săptămâni, Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale de către radiodifuzorii naționali. Rapoartele de monitorizare trebuie să conțină informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către radiodifuzori în cadrul tuturor programelor. Cu două zile înainte de alegeri, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport de totalizare”.*

Astfel, prin Decizia nr. 19/126 (pct. 1) din 27 mai 2021, Consiliul Audiovizualului a decis monitorizarea tematică a principalelor buletine de știri ale furnizorilor de servicii media: „Moldova-1”, „10 TV”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „TV 6”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Radio Moldova”, „RTR Moldova”, „BTV” și „PRO TV CHIȘINĂU”, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, pe perioada 12 iunie – 11 iulie 2021.

În conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral și reieșind din importanța reflectării echilibrate, echidistante și imparțiale a campaniei electorale de către furnizorii de servicii media audiovizuale, în perioada 12-25 iunie 2021, a fost efectuată monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune și radio: „Moldova-1” (ora 19:00); „Radio Moldova” (ora 17:00); „Primul în Moldova” (ora 18:00); „TVR Moldova” (ora 18:00); „Prime” (ora 21:00); „TV8” (ora 19:00); „Publika TV” (ora 17:00); „NTV Moldova” (ora 19:00); „CANAL 2” (ora 19:00); „CANAL 3” (ora 20:00); „TV 6” (ora 19:00); „Jurnal TV” (ora 19:00); „PRO TV CHIȘINĂU” (ora 19:00); „RTR Moldova” (ora 19:00); „BTV” (ora 19:00) și „10 TV” (ora 20:00).

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada de raport 12-25 iunie 2021, furnizorii de servicii media supuși monitorizării au difuzat, în total, 1138 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați concurenții electorali la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Astfel, cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul public de televiziune „Moldova-1” (148 de subiecte), urmat de „RTR Moldova” (108 subiecte), „Radio Moldova” (89 de subiecte), „Primul în Moldova” (88 de subiecte), „PRO TV CHIȘINĂU” (83 de subiecte), „Publika TV” (81 de subiecte), „TVR Moldova” (79 de subiecte), „Prime” (78 de subiecte), „NTV Moldova” (76 de subiecte), „TV 8” (60 de subiecte), „BTV” (56 de subiecte), „Jurnal TV” (51 de subiecte), „Canal 2” (50 de subiecte), „TV 6” (49 de subiecte), „10 TV” (25 de subiecte) și „Canal 3” (23 de subiecte).

I. MOLDOVA-1

În perioada 12-25 iunie 2021, postul public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 142 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 22 de concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut GUV – 20,4% (25 min. 43 sec.), urmat de concurenții electorali BECS – 15,6% (19 min. 46 sec.) și PAS – 12,5% (15 min. 49 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare a avut CI – 0,2% (12 sec.), urmat de PPN – 0,1% (6 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscriși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului public de televiziune „Moldova-1” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă, unii concurenți electorali fiind reflectați și negativ.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 74,1% (53 min. 40 sec.), iar cea a femeilor – de 25,9% (18 min. 43 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul public de televiziune „Moldova-1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 21:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul public de televiziune „Moldova-1” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

Postul public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, la data de 23 iunie 2021, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie (vox populi) cu tematică electorală referitor la rezultatele preliminare ale alegerilor parlamentare din 11 iulie 2021, la a cărui prezentare a fost omisă dovada privind notificarea CEC.

Prin scrisoarea nr. 02-10/297 din 29 iunie 2021, Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” a comunicat Consiliului Audiovizualului că a luat act de constatarea indicată în Raportul de monitorizare, garantând că se va conforma celor indicate și va reflecta și în continuare campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 ghidându-se exclusiv de prevederile actelor normative în vigoare.

În ceea ce privește omiterea dovezii privind notificarea CEC în cadrul unui subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie cu tematică electorală, Compania „Teleradio-Moldova” a făcut trimitere la prevederile art. 70 alin. (1) din Codul electoral, care stipulează că: *„Orice sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor pot fi efectuate numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale”*.

II. RADIO MOLDOVA

În perioada 12-25 iunie 2021, postul public de radio „Radio Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 17:00 (limba de difuzare: română), 89 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut GUV – 28,9% (27 min. 10 sec.) și PREZ – 22,9% (21 min. 29 sec.), urmați de concurenții

electorali PAS și BECS, care au fost mediatizați aproximativ egal – 5,9% (05 min. 33 sec.) și, respectiv, 5,4% (05 min. 07 sec.). Nesemnificativ au fost reflectați concurenții electorali CC, PDCM – câte 0,1% fiecare (05 sec.) și MPSN, PPN, PLD, PPO – câte 0,1% fiecare (02 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscriși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului public de radio „Radio Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă, cu excepția PPS, care a fost reflectat și negativ. Activitatea Guvernului și a Președinției a fost reflectată într-o tonalitate neutră și pozitivă.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a femeilor în proporție de 51,0% (34 min. 53 sec.), iar cea a bărbaților – 49,0% (33 min. 31 sec.).

Datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul public de radio „Radio Moldova” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

III. PRIMUL ÎN MOLDOVA

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Primul în Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 88 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care activitatea unui candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral BECS – 38,2% (54 min. 06 sec.), comparativ cu PAS – 16,3% (23 min. 06 sec.). Din numărul total al concurenților electorali reflectați, cu o pondere nesemnificativă au fost mediatizați PDCM, PPN și PPO – cu 0,1% fiecare (11 sec.), urmați de NOI și CI – cu 0,1% fiecare (10 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscriși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Primul în Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă, cu excepția PAS, PDA și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ), care, comparativ cu ceilalți concurenți electorali, au fost mediatizați și accentuat negativ.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, cu excepția PAS și PREZ, care au fost mediatizați preponderent prin apariții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 78,2% (01 oră 22 min. 26 sec.), iar cea a femeilor – de 21,8% (23 min. 01 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Primul în Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că, în perioada 12-25 iunie 2021, în cadrul principalelor buletine de știri, postul de televiziune „Primul în Moldova” a difuzat două subiecte care au reflectat lansarea proiectului „Săptămâna familiei”, organizat de Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, cu referire la minoritățile sexuale:

14 iunie 2021 (ora difuzării: 18:18:28)

- Titlul subiectului: „O săptămână dedicată familiei”, care are drept scop promovarea valorilor tradiționale. INTRO: „Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor a lansat, astăzi, Săptămâna Familiei, care are drept scop promovarea valorilor tradiționale.

Reprezentanții Blocului susțin că a venit timpul ca societatea să se unească, pentru a opri propaganda homosexualismului. Reprezentanții Blocului au declarat că acțiunea va fi un antipod al săptămânii comunității LGBT în Moldova, care intenționează să organizeze, la finele săptămânii, un marș al oamenilor cu orientare sexuală netradițională”. În cadrul evenimentului, candidatul Blocului PSRM-PCRM, Vladimir Bolocan, a declarat: „În această duminică, ei, cei care promovează sodomia, planifică să vorbească despre legalizarea căsătoriei dintre doi bărbați și două femei. Suntem aici pentru a ne revendica dreptul nostru la promovarea familiei tradiționale... În ziua când comunitatea LGBT va organiza marșul homosexualilor – marșul rușinii, haideți să le arătăm că noi suntem majoritatea pe teritoriul Republicii Moldova”. BETA: „Reprezentanții Blocului se declară împotriva formării familiilor de același sex, interzicerea înfierii copiilor de către familiile homosexualilor”.

21 iunie 2021 (ora difuzării: 18:20:05)

- Titlul subiectului: *„Marșul Familiei, la Chișinău”*. BETA: *„Evenimentul a fost organizat pentru a promova Institutul familiei, format dintre un bărbat și o femeie. În ultima perioadă, aceste valori sunt șterse prin activitatea unor organizații finanțate din afara țării, datorită cărora imaginea bărbatului – vânător, și cel al femeii – protectoare a căminului familial”*. Prezent la eveniment, Alexandr Odențov, consilier municipal PSRM, a declarat: *„Noi vedem cum sunt colectate semnături în susținerea zoofiliei. Ei înțeleg asta drept satisfacerea plăcerilor trupești. De ce se face asta? De a ne lipsi de acest pilon al moralității. Pentru ca omul să devină un animal social și politic cu care se poate manipula ușor”*. Totodată, jurnalistul a specificat că: *„Reprezentanții Blocului au promis că vor rămâne în continuare apărătorii familiei tradiționale și nu vor permite impunerea unor noi pseudovalori”*.

Prin urmare sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”*.

În perioada de raport 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Primul Moldova”, în cadrul principalului buletin informativ (ora de difuzare: 18:00), nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție în cadrul a 4 subiecte:

17 iunie 2021 (ora difuzării 18:06:01)

- Titlul subiectului: *„PPȘ își atribuie un proiect propus de Maia Sandu”*. INTRO: *„Acuzații la adresa Președinției privind implicarea în campania electorală pentru parlamentare vine și Partidul ȘOR. Formațiunea susține că Maia Sandu i-a copiat un proiect de lege care vizează diaspora doar pentru a atrage votul moldovenilor din afara țării în favoarea Partidului Acțiune și Solidaritate”*. Marina Tauber, candidat PPȘ: *„Această inițiativă a Președintelui ridică unele semne de întrebare și există mai multe motive de a pune la îndoială buna intenție a Președintelui”*. BETA: *„Candidatul PPȘ constată că prin promovarea acestui proiect de lege, Maia Sandu face campanie electorală pentru PAS, încercând să atragă voturi din afara țării”*. În reportaj se specifică faptul că: *„Președinția nu a comentat acuzațiile PPȘ”*.

18 iunie 2021 (ora difuzării 18:09:59)

- Titlul subiectului: *„PSRM merge la Procuratura Generală”*. Fragment din conținutul știrii: *„Bogdan Țirdea va sesiza Procuratura Generală și Anticorupție pentru a stabili conexiunile între directorii ANRE și președintele Maia Sandu. De asemenea, va solicita să fie investigată legătura dintre sponsorizările efectuate de unele corporații petroliere în favoarea lui Sandu în campania prezidențială și dacă există vreo legătură dintre venirea Maiei Sandu la putere și creșterea imediată a prețurilor la carburanți”*. Bogdan Țirdea, candidat Blocul PCRM-PSRM: *„Sandu a promulgat Legea privind reducerea prețurilor la carburanți abia pe data de 5 mai. Două săptămâni a fost ținută această lege pentru a da posibilitate monopolștilor să câștige din contul cetățenilor... Concluzia este una: Sandu și PAS au legături strânse cu oligarhii și corporațiile internaționale. Ea le slujește acestora, nu poporul. O face*

pentru că îi plătește și asta este evident”. În reportaj se menționează faptul că: „Reprezentanții Președinției nu au răspuns, deocamdată, acuzațiilor aduse de deputatul socialist”.

22 iunie 2021 (ora difuzării 18:09:50)

- Titlul subiectului: „Spitale lichidate de guvernările de dreapta”. INTRO: „Reforma sistemului de sănătate, începută în 2014 în baza unui acord de împrumut semnat cu Banca Mondială de Guvernul din care făcea parte Maia Sandu, a dus la lichidarea a mai mult de 2000 de paturi pentru pacienții internați, echivalentul a 12 spitale, este constatarea făcută de deputatul socialist Bogdan Țirdea. Deputatul Bogdan Țirdea a amintit că acordul de împrumut a fost semnat de colegii de partid ai Maiei Sandu – Andrei Usatâi și Iurie Leancă. Documentul a fost ratificat de Guvernul în componența căruia era și actualul șef de stat, care ocupa funcția de ministru al Educației. Condiția instituției financiare internaționale era raționalizarea instituțiilor școlare din țară”. În cadrul subiectului, lipsește poziția președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu.

23.06.2021 (ora difuzării 18:07:58)

- Titlul subiectului: „PPDA cere susținere de la cercurile de afaceri”, realizat în baza îndemnului făcut de liderul PPDA, Andrei Năstase, care cere susținerea oamenilor de afaceri. INTRO: „Liderul PPDA, Andrei Năstase, care a venit cu o adresare către oamenii de afaceri, le-a promis protecție și susținere după ce formațiunea pe care o conduce va accede în Parlament... Îndemnurile de susținere financiară a campaniilor electorale au început de la liderul PAS în alegerile prezidențiale. Atunci PSRM a făcut o radiografie a donațiilor și a constatat că sute de pensionari au alocat sume fixe în fondul electoral al actualului președinte. Reprezentanții PSRM au suspectat că sub aceste donații sunt camuflate finanțări ilegale pentru campanie. Ulterior, același proiect a fost preluat de Partidul Acțiune și Solidaritate în campania alegerilor parlamentare anticipate”. Lipsește poziția părților vizate.

Prin urmare sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică”.

Conform analizei cantitative și calitative s-a atestat că în perioada de raport 12-25 iunie 2021, din volumul total acordat concurenților electorali, postul de televiziune „Primul în Moldova” a reflectat, în preponderență prin timp, concurentul electoral BECS, comparativ cu PAS, care a fost mediatizat preponderent prin apariții indirecte cu tonalitate accentuat negativă.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 5 din Declarația privind politica editorială pentru Campania electorală la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 a postului de televiziune „Primul în Moldova”, aprobată de către Consiliul Audiovizualului prin nr. Decizia nr. 19/128 din 27 mai 2021, conform căruia: „Postul de televiziune „Primul în Moldova” va asigura reflectarea echilibrată, echitabilă și imparțială a campaniei electorale”.

În acest sens, sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.

Postul de televiziune „Primul în Moldova” a difuzat, la data de 23 iunie 2021, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie cu tematică electorală, la a cărui prezentare a fost omisă persoana care a comandat sondajul, sursa de finanțare și dovada privind notificarea CEC.

IV. TVR MOLDOVA

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 79 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 17 concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut PREZ – 19,5% (14 min. 41 sec.), urmat de BECS – 18,0% (13 min. 34 sec.), GUV – 16,1% (12 min. 09 sec.) și PAS – 11,3% (08 min. 30 sec.). Din numărul total al concurenților electorali reflectați, cu o pondere nesemnificativă au fost mediatizați PPM – cu 0,3% (13 sec.), urmat de NOI și CI – cu 0,1 % fiecare (05 sec.), POM și PS – cu 0,1% fiecare (04 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TVR Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă, cu excepția PUN, PRM, CC, PPM, NOI, CI, POM și PS, care au avut o tonalitate a mediatizării exclusiv neutru.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 60,9% (27 min. 55 sec.), iar cea a femeilor – de 39,1% (17 min. 56 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TVR Moldova” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

Postul de televiziune „TVR Moldova” a difuzat, la data de 21 iunie 2021, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie cu tematică electorală, la a cărui prezentare a fost omisă dovada privind notificarea CEC.

V. PRIME

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Prime” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 21:00 (limba de difuzare: română), 78 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 15 concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral BECS – 17,3% (16 min. 55 sec.), urmat de GUV – 15,0% (14 min. 43 sec.), PAS – 12,7% (12 min. 29 sec.), PPDA – 12,4% (12 min. 09 sec.) și AUR – 11,9% (11 min. 41 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare au avut PPO – 0,7 % (44 sec.), PPM – 0,6% (33 sec.), PDA – 0,4% (25 sec.) și CI – 0,4% (22 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Prime” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, printre care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 68,6% (40 min. 02 sec.), iar cea a femeilor – de 31,4% (18 min. 21 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Prime” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 07:00.

Datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Prime” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

VI. TV 8

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TV 8” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 60 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care activitatea unui candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral BECS – 17,2% (13 min. 14 sec.), urmat de PPDA – 11,1% (08 min. 31 sec.), GUV – 10,1% (07 min. 45 sec.), PREZ – 8,1% (06 min. 15 sec.) și PAS – 7,6% (05 min. 51 sec.) Cu o pondere nesemnificativă au fost reflectați MPSN și PPN – cu 0,1% fiecare (04 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TV 8” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și negativă, cu excepția Președintelui țării/Președinția, care a fost reflectată și nesemnificativ pozitiv.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 72,9% (39 min. 46 sec.), iar cea a femeilor – de 27,1% (14 min. 46 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune postul de televiziune „TV 8” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 07:10.

Datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TV 8” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

VII. PUBLIKA TV

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Publika TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 17:00 (limba de difuzare: română), 81 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 14 concurenți electorali, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral BECS – 17,1% (16 min. 01 sec.), urmat de GUV – 16,1% (15 min. 05 sec.), PPDA – 15,3% (14 min. 20 sec.), PREZ – 13,4% (12 min. 36 sec.) și PAS – 12,3% (11 min. 32 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare au avut PVE – 1,0% (58 sec.), PDCM – 0,8% (51 sec.), CC – 0,7% (41 sec.), NOI – 0,6% (38 sec.) și PDA – 0,4% (20 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Publika TV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 63,5% (35 min. 15 sec.), iar cea a femeilor – de 36,5% (20 min. 14 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Publika TV” nu a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz.

Prin urmare sunt relevante prevederile art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căreia: „În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sânt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie”.

Datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Publika TV” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

Postul de televiziune „Publika TV” a difuzat, la data de 21 iunie 2021, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie cu tematică electorală, la a cărui prezentare a fost omisă persoana care a comandat sondajul, sursa de finanțare și dovada privind notificarea CEC. La data de 23 iunie 2021 a fost difuzată o altă știre despre rezultatele unui alt sondaj de opinie cu tematică electorală, la a cărui prezentare a fost omisă metoda utilizată, marja de eroare și dovada privind notificarea CEC.

VIII. NTV MOLDOVA

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „NTV Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 76 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 17 concurenți electorali, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral BECS – 40,3% (56 min. 49 sec.), comparativ cu PAS – 13,9% (19 min. 33 sec.), PREZ – 10,0% (14 min. 08 sec.), GUV – 8,9% (12 min. 36 sec.) și PPDA – 7,0% (09 min. 49 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare au avut PLD – 0,9 % (01 min. 17 sec.), PVE – 0,8% (01 min. 14 sec.), PRM – 0,8% (01 min. 10 sec.), PS – 0,7% (01 min. 09 sec.), PDA – 0,7% (58 sec.), MPSN – 0,6% (54 sec.) și BERU – 0,6% (48 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „NTV Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă, cu excepția PAS și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ), care, comparativ cu ceilalți concurenți electorali, au fost mediatizați și accentuat negativ.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, cu excepția PAS și PREZ, care au fost mediatizați preponderent prin apariții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 75,9% (01 oră 23 min. 18 sec.), iar cea a femeilor – de 24,1% (26 min. 26 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „NTV Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 17:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „NTV Moldova” a difuzat două subiecte care au reflectat lansarea proiectului „Săptămâna familiei”, organizat de BECS, cu referire la minoritățile sexuale:

14 iunie 2021 (ora difuzării: 19:11:56)

- Titlul subiectului: *„Au lansat săptămâna familiei”*. INTRO: *„BECS a lansat „Săptămâna familiei”. Reprezentanții acestei formațiuni susțin că sunt împotriva cuplurilor homosexuale și au dat asigurări că vor continua să promoveze proiecte în sprijinul familiei formate din bărbat și femeie”. În cadrul evenimentului, reprezentantul PSRM, Vladimir Bolocan, a declarat: „Duminica Mare este una dintre cele 12 sărbători împăratești. În această duminică, ei, cei care promovează sodomia, planifică să vorbească despre părinte unu, părinte doi, ei planifică să vorbească despre legalizarea căsătoriei dintre doi bărbați și două femei... Suntem împotriva ca lor să le vorbească despre faptul că există sexul al treilea și, ajungând la vârsta de 18 ani, copilul să decidă ce este: băiat sau fată?”. În cadrul reportajului și-au expus opiniile câteva femei care au participat la eveniment: „Ei au dreptul să aibă altă părere, dar nu trebuie de afișat așa de tare... Eu sunt contra la așa mod de viață, așa ceva nu trebuie să fie. Ca familie trebuie să fie copii, mama, tata, dar la dânșii este altceva... Eu înțeleg pentru ce fac ei marșul, vor să se manifeste, vor libertate, fiindcă se simt ca niște „izgoi”, de aceea eu explic copiilor mei, de ce fac, cine sunt”*.

21 iunie 2021 (ora difuzării: 19:02:12)

- Titlul subiectului: *„Marș în sprijinul familiei tradiționale”*. INTRO: *„Sute de familii au participat la marșul familiei, care s-a desfășurat pe 19 iunie în capitală. Evenimentul a fost organizat la inițiativa BECS, cu scopul de a promova valorile familiei tradiționale și de a opri propaganda homosexualității”*.

Prin urmare sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căror: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare”*.

Conform analizei cantitative și calitative s-a atestat că în perioada de raport 12-25 iunie 2021, din volumul total acordat concurenților electorali, postul de televiziune „NTV Moldova” a reflectat, în preponderență prin timp, concurentul electoral BECS, comparativ cu PAS, care a fost mediatizat preponderent prin apariții indirecte cu tonalitate accentuat negativă.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4 din Declarația privind politica editorială pentru Campania electorală la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 a postului de televiziune „NTV Moldova”, aprobată de către Consiliul Audiovizualului prin Decizia nr. 19/128 din 27 mai 2021, conform căruia: *„Postul de televiziune „NTV Moldova” va asigura reflectarea echitabilă, echilibrată și imparțială a campaniei electorale”*.

În acest sens, sunt relevante și prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”*.

IX. CANAL 2

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Canal 2” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 50 de știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 14 concurenți electorali, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral PPDA – 16,3% (14 min. 01 sec.), urmat de BECS – 15,1% (12 min. 56 sec.). Cu o pondere aproximativ egală au fost mediatizați PREZ – 12,4% (10 min. 36 sec.)

și PAS – 11,8% (10 min. 06 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare a avut PDA – 0,4% (21 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscriși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Canal 2” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau nesemnificativ pozitivă și negativă, cu excepția concurenților electorali NOI și PDA, care au fost mediatizați doar în context neutru.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, cu excepția concurenților electorali PDM și PPO, care au fost reflectați doar prin apariții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 69,8% (36 min. 17 sec.), iar cea a femeilor – de 30,2% (15 min. 41 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Canal 2” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 23:30.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Canal 2” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

X. CANAL 3

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Canal 3” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusă), 23 de știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 11 concurenți electorali, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare, a avut concurentul electoral BECS – 18,6% (06 min. 49 sec.), urmat de PREZ – 16,9% (06 min. 13 sec.). Din numărul total al concurenților electorali reflectați, cu o pondere nesemnificativă a fost mediatizat PDA – 0,9% (19 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscriși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Canal 3” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau pozitivă și negativă, cu excepția AUR, care a fost mediatizat neutru, iar PDM – pozitiv.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 70,9% (16 min. 41 sec.), iar cea a femeilor – de 29,1% (06 min. 50 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Canal 3” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 06:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Canal 3” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

XI. TV 6

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TV 6” a difuzat în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 49 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral PPȘ – 20,1% (18 min. 03 sec.), urmat de PAS – 12,3% (11 min. 04 sec.), BECS – 10,1% (09 min. 04 sec.). Cu o pondere aproximativ egală au fost mediatizați PACE – 9,4% (08 min. 29 sec.), PDM – 6,1% (05 min. 30 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare a avut PPN – 0,6% (33 sec.) și PVE – 0,6% (33 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TV6” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau nesemnificativ pozitivă și negativă. PPȘ a beneficiat de o tonalitate a reflectării evidențiat pozitivă, în raport cu concurentul electoral PAS, care a beneficiat de o tonalitate a reflectării evidențiat negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și/sau a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect. Din volumul total de timp alocat candidaților electorali, PPȘ a acumulat cea mai mare cotă a reflectării atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 78,0% (32 min. 44 sec.), iar cea a femeilor – de 22,0% (09 min. 15 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TV 6” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 06:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „TV 6” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

Conform analizei cantitative și calitative s-a atestat că în perioada de raport 12-25 iunie 2021, din volumul total acordat concurenților electorali, postul de televiziune „TV6” a reflectat, în preponderență, atât prin timp, cât și conotație pozitivă, concurentul electoral PPȘ, comparativ cu PAS și BERU, care au fost mediatizați preponderent prin apariții indirecte cu tonalitate accentuat negativă.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 3 din Declarația privind politica editorială pentru Campania electorală la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 a postului de televiziune „TV 6”, aprobată de către Consiliul Audiovizualului prin nr. Decizia nr. 19/128 din 27 mai 2021, conform căruia: „*Postul de televiziune „TV 6” va asigura reflectarea echilibrată, echitabilă și imparțială a campaniei electorale*”.

În acest sens, sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „*Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA*”.

Prin scrisoarea f/nr. din 29 iunie 2021, „MEDIA RESURSE” SRL, fondatoarea postului de televiziune „TV 6”, a comunicat următoarele: „*Postul de televiziune „TV 6” încearcă să acopere activitățile și programele electorale ale tuturor concurenților electorali. Este imposibil să acoperim în mod egal activitățile tuturor celor 23 de concurenți electorali, atunci*

când unul generează mai multe evenimente semnificative pe zi, iar celălalt doar o declarație în săptămână sau nu se manifestă deloc. Prin urmare, așa cum sunt și rezultatele monitorizării organizațiilor neguvernamentale, nu există niciun post de televiziune care să asigure această egalitate. Absolut toți manifestă părtinire semnificativă față de unii sau alți concurenți electorali. Acoperirea directă/indirectă depinde și de modul în care se manifestă concurentul electoral, fie el organizează un eveniment la care presa are acces, fie publică o postare pe rețelele de socializare. În plus, resursele tehnice și umane ale postului nostru de televiziune nu permit filmarea activității tuturor celor 23 de candidați în fiecare zi. În ceea ce privește conotația negativă a materialelor, aceasta depinde în totalitate de activitățile și acțiunile concurenților electorali, inclusiv faptele și declarațiile făcute unul despre altul. Noi considerăm că aceste știri trebuie difuzate, deoarece reprezintă interes public (de exemplu, informații despre bunuri și averi, suspiciuni de acțiuni ilegale, acțiuni de violență, încălcări comise). În toate cazurile jurnaliștii apelează la persoanele care sunt vizate și ale căror nume și reputație sunt afectate, pentru a obține o reacție sau un comentariu. Solicităm respectuos membrilor Consiliului Audiovizualului să ia în considerație argumentele de mai sus atunci când examinează Raportul de monitorizare”.

XII. JURNAL TV

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 51 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care un (1) candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare, a avut concurentul electoral BECS – 14,0% (11 min. 54 sec.), urmat de PDM – 12,8% (10 min. 51 sec.) și PPDA – 11,3% (09 min. 53 sec.). Din numărul total al concurenților electorali reflectați, o pondere ne semnificativă de mediatizare au avut POM – 0,2% (09 sec.), MPSN, PPN, PVE, PLD și PPO, care au avut aceeași pondere de reflectare – de 0,1% (03 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Jurnal TV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau pozitivă și negativă, cu excepția NOI, PUN, POM, MPSN, PPN, PVE și PPO, care au fost mediatizați printr-o tonalitate neutră.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, cu excepția PPS, NOI și CI, care au fost mediatizați doar prin apariții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 80,7% (43 min. 56 sec.), iar cea a femeilor – 19,3% (10 min. 30 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Jurnal TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 17:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „Jurnal TV” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

XIII. PRO TV CHIȘINĂU

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: română), 83 de știri cu caracter social,

politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut concurentul electoral PREZ – 16,7% (14 min. 49 sec.), urmat de BECS – 13,7% (12 min. 12 sec.) și GUV – 10,8% (09 min. 33 sec.), urmați de PAS – 9,9% (08 min. 47 sec.) și PPDA – 9,5% (08 min. 26 sec.). Din numărul total al concurenților electorali reflectați, cu o pondere nesemnificativă au fost mediatizați PPN, PLD și PPO – cu 0,2% fiecare (08 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, printre care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 69,8% (44 min. 11 sec.), iar cea a femeilor – de 30,2% (19 min. 06 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual în cadrul buletinelor de știri de la ora 21:30 (12-20 iunie 2021) și ora 22:30 (21-25 iunie 2021).

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

Postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a difuzat, la 21 și 23 iunie 2021, două subiecte despre rezultatele a două sondaje de opinie cu tematică electorală, la a căror prezentare a fost omisă dovada privind notificarea CEC despre desfășurarea cercetării.

XIV. RTR MOLDOVA

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „RTR Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusă), 108 știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 21 de concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut GUV – 17,5% (17 min. 36 sec.), urmat de concurenții electorali BECS – 13,8% (13 min. 48 sec.) și PAS – 9,7% (09 min. 44 sec.). Cea mai mică pondere de reflectare a avut PACE – 1,0% (58 sec.), urmat de PLD – 0,8% (51 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „RTR Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă și/sau nesemnificativ negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 84,3% (57 min. 14 sec.), iar cea a femeilor – de 15,7% (10 min. 40 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „RTR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 20:00.

Totodată, datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „RTR Moldova” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism

teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

XV. BTV

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „BTV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 56 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 23 de concurenți electorali, dintre care un candidat independent, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut a avut PREZ – 18,07% (35 min. 04 sec.), urmat de concurentul electoral BERU – 11,2% (20 min. 56 sec.) și BECS – 9,5% (17 min. 51 sec.), urmat de AUR – 5,1% (09 min. 32 sec.). Restul concurenților electorali au fost mediatizați cu o pondere aproximativ egală.

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la scrutinul electoral la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „BTV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau ne semnificativ pozitivă și negativă, cu excepția PUN, NOI, PPS, PPN, CI, PLD, PVE, GUV, CC și PPO, care au fost mediatizați doar neutru.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați atât direct, cât și indirect.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 58,7% (01 oră. 15 min. 32 sec.), iar cea a femeilor – de 41,3% (53 min. 11 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „BTV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 19:00.

Datele monitorizării au atestat că în perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „BTV” nu a admis, în modul de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în cadrul principalului buletin informativ: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

XVI. 10 TV

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „10 TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: română), 25 de știri cu caracter social, politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 10 concurenți electorali, precum și activitatea Guvernului (GUV) și a Președinției (PREZ).

Din volumul total al timpului alocat se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut au avut concurenții electorali PAS – 21,2% (01 oră 32 min. 52 sec.) și AUR – 21,1% (01 oră 32 min. 22 sec.), urmați de BERU – 19,2% (01 oră 23 min. 59 sec.), BECS – 15,5% (01 oră 07 min. 47 sec.). Din numărul total al concurenților electorali reflectați, cu o pondere ne semnificativă a fost mediatizat PDM – cu 0,2% (44 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali înscrși la alegerile parlamentare anticipate în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „10 TV” a fost într-o tonalitate preponderent negativă, cu excepția AUR, care a fost mediatizat neutru și pozitiv.

Concurenții electorali, între care și activitatea Președintelui țării/Președinției (PREZ) și a Guvernului (GUV), au fost reflectați doar prin apariții indirecte, cu excepția PAS, AUR, BERU și CC, care au fost mediatizați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte. PDM a fost reflectat printr-o apariție directă.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectarea a bărbaților în proporție de 80,7% (04 ore 23 min. 30 sec.), iar cea a femeilor – 19,3% (41 min. 46 sec.).

În perioada 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „10 TV” nu a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri.

Astfel, sunt relevante prevederile art. 16 alin (3) lit. (a) din Codul serviciilor media audiovizuale, care statuează: „În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sânt obligați: să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie”.

În perioada de raport 12-25 iunie 2021, postul de televiziune „10 TV”, în cadrul principalului buletin informativ (ora de difuzare: 20:00), nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție în cadrul a 21 de subiecte:

12 iunie 2021

„Cetățeanul turmentat urăște românii” (în reluare în grupajul de știri din 13.06.2021, 14.06.2021, 15.06.2021, 16.06.2021 și 17.06.2021) – Lipsește poziția PACE;

„Transnistria, gaura neagră” (în reluare la 13.06.2021, 14.06.2021, 15.06.2021 și 16.06.2021) – Lipsește poziția BECS;

„Fantezii și populisme de campanie” (în reluare la 13.06.2021, 14.06.2021, 15.06.2021 și 16.06.2021) – Lipsește poziția BECS, PAS, PACE, Președinției, PPȘ;

„AUR stă în fața planului PAS de federalizare a Republicii Moldova” (în reluare la 13.06.2021, 14.06.2021, 15.06.2021, 16.06.2021 și 17.06.2021) – Lipsește poziția PAS, BERU;

„Politicieni cu profiluri la Kremlin” (în reluare la 13.06.2021) – Lipsește poziția PAS, BECS, BERU, CC, Președinție;

„Chicu a dat bani pe contracte umflate” (în reluare la 13.06.2021, 14.06.2021 și 15.06.2021) – Lipsește poziția PDCM.

14 iunie 2021

„Dodon minte, moldovenii pleacă din Rusia” (în reluare la 15.06.2021, 16.06.2021 și 17.06.2021) – Lipsește poziția BECS;

„Renato Usatâi are mânere la Moscova” (în reluare la 15.06.2021, 16.06.2021, 17.06.2021, 18.06.2021, 19.06.2021, 20.06.2021, 21.06.2021, 22.06.2021, 23.06.2021, 24.06.2021 și 25.06.2021) – Lipsește poziția BERU.

15.06.2021

„George Simion, interzis printr-un abuz” (în reluare la 16.06.2021 și 17.06.2021) – Lipsește poziția BECS.

16.06.2021

„Moldovenismul civic o capcană” (în reluare la 17.06.2021, 18.06.2021, 19.06.2021, 20.06.2021, 21.06.2021, 22.06.2021, 23.06.2021, 24.06.2021 și 25.06.2021) – Lipsește poziția BECS, CC, PAS, PREZ;

„Comuniștii au ordin să fie ortodocși” (în reluare la 17.06.2021, 18.06.2021, 19.06.2021, 20.06.2021, 21.06.2021, 22.06.2021, 23.06.2021, 24.06.2021 și 25.06.2021) – Lipsește poziția BECS.

17.06.2021

„Rusia spune, Guvernul face” (în reluare la 18.06.2021, 19.06.2021 și 20.06.2021) – Lipsește poziția GUV și PREZ;

„Sistemul putred se teme de AUR” (în reluare la 18.06.2021, 19.06.2021 și 20.06.2021) – Lipsește poziția CC, BECS, PREZ.

18.06.2021

„Dodon, împotriva moldovenilor plecați” (în reluare la 19.06.2021, 20.06.2021, 21.06.2021 și 22.06.2021) – Lipsește poziția BECS;

„Organizații antiromânești mascate” (în reluare la 19.06.2021, 20.06.2021, 21.06.2021 și 22.06.2021) – Lipsește poziția BECS.

21.06.2021

„*Moldovenismul civic ne rupe de România*” (în reluare la 22.06.2021, 23.06.2021, 24.06.2021 și 25.06.2021) – Lipsește poziția PAS, BECS;

„*Democrația provincială de pe Bâc*” (în reluare la 22.06.2021, 23.06.2021, 24.06.2021 și 25.06.2021) – Lipsește poziția PAS.

22.06.2021

„*Ion Iovcev, demis de oamenii lui Dodon*” (în reluare la 23.06.2021, 24.06.2021 și 25.06.2021) – Lipsește poziția BECS.

23.06.2021

„*Moldoveniștii vor alianța PAS-Usatâi*” (în reluare la 23.06.2021 și 24.06.2021) – Lipsește poziția PAS, BERU, BECS;

„*Usatâi și afacerile sale murdare*” (în reluare la 24.06.2021) – Lipsește poziția BERU.

24.06.2021

„*Dodon a primit 11 milioane de dolari de la ruși*” (în reluare la 25.06.2021) – Lipsește poziția BECS.

Prin urmare sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „*În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sânt în dezbateri publice*”.

Totodată, art. 13 alin. (1) lit. b) și alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale prevede că: „*În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință; În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sânt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii*”.

Urmare a celor expuse, este de specificat că în conformitate cu prevederile art. 70 alin. (2) din Codul electoral: „*În primele 7 zile de la aprobarea Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă (de către CEC) fiecare furnizor depune la Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru campania electorală*”.

Totodată, **pct. 10 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4834 din 12 mai 2021**, prevede că: „*Fiecare furnizor de servicii media care va reflecta campania electorală depune la CA, în termen de 7 zile de la aprobarea prezentului regulament, o declarație privind politica editorială pentru campania electorală*”.

Astfel, prin **Decizia nr. 19/128 din 27 mai 2021**, Consiliul Audiovizualului a aprobat declarațiile privind reflectarea/nereflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, a 51 de furnizori de servicii media de televiziune și 49 de declarații ale furnizorilor de radiodifuziune sonoră.

De asemenea, **pct. 3 al aceiași decizii** stabilește că postul de televiziune „10 TV”, în conformitate cu prevederile **pct. 12 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4834 din 12 mai 2021**, nu are dreptul să reflecte campania electorală la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, dat fiind faptul că nu a prezentat Consiliului Audiovizualului o declarație cu privire la politica editorială pentru campania electorală.

Rezultatele monitorizării postului de televiziune „10 TV” au atestat că, contrar celor expuse mai sus, furnizorul de servicii media nominalizat a reflectat activ evenimentele cu caracter electoral, în cadrul cărora au fost mediatizați 10 concurenți electorali. Astfel, analiza cantitativă și calitativă a buletinelor de știri de la ora 20:00 a atestat că la reflectarea concurenților electorali prevalează aparițiile indirecte cu conotație preponderent negativă, caracteristic subiectelor fiind comentariile furnizorului de servicii media. Este de reliefat că conform datelor diagramei, din cei 10 concurenți electorali, doar AUR a fost mediatizat neutru și pozitiv.

În acest sens, sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.*

Petiții

1. La data de 23 iunie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului au parvenit 2 petiții cu nr. 41/CIJ și 42/CIJ din aceeași dată din partea Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent”, prin care se invocă faptul că la 14 iunie 2021, posturile de televiziune „Primul în Moldova” (în cadrul buletinului de știri de la ora 18.00) și „NTV Moldova” (în cadrul buletinelor de știri de la orele: 19.00 și 21.00) au difuzat o știre despre acțiunea lansată de către Blocul Electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, care are drept scop promovarea valorilor familiei tradiționale. Astfel, „Centrul pentru Jurnalism Independent” susține că jurnalista menționează că *„reprezentanții Blocului PCRM-PSRM sunt împotriva cuplurilor homosexuale și că au dat asigurări că vor continua să promoveze proiecte în sprijinul familiei formate din bărbat și femeie”.* În acest sens, petiționarul invocă faptul că *„mesajele difuzate propagă în mod direct ura fondată pe intoleranță și discriminarea pe criterii de orientare sexuală”.* Totodată, „Centrul pentru Jurnalism Independent” consideră că *„subiectul a fost reflectat în exclusivitate din perspectivă unilaterală a membrilor unei formațiuni politice unificate ce exploatează acest pretins pericol în scopuri electorale”.*

În contextul celor expuse, Asociația Obștească „Centrul pentru Jurnalism Independent” face trimitere la prevederile art. 13 alin. (6), alin. (4), art. 17 alin. (5), 11 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale, pct. 5 lit. d), pct. 48, pct. 50 lit. c) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/219 din 30.12.2019.

Prin scrisoarea din 29 iunie 2021, „EXCLUSIV MEDIA” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, a comunicat următoarele: *„Petiția examinată este ștampilată vizibil cu ștampila cu inscripția „Instituția Privată Centrul pentru Jurnalism Independent”. Totodată, petiția este semnată din numele Asociației Oștești „Centrul pentru Jurnalism Independent”. Considerăm că este un fapt care trebuie înlăturat până la examinarea petiției în fond, deoarece Instituția Privată și Instituția Obștească sunt diferite forme ale organizației necomerciale care nu pot fi comasate într-o persoană juridică. În continuare constatăm cu regret, că petiționara a tănuțit cu intenție mai multe fraze din textul subiectului de știri și chiar din discursul protagoniștilor subiectului. În acest discurs, în mod evident nu conține un mesaj care instigă la ură, doar expunerea poziției care nu coincide cu cea a LGBT. Mai mult ca atât, discursul în cauză este o parte a platformei electorale a unui candidat electoral. Drept urmare, furnizorul trebuia să reflecte evenimentul și discursurile ținute de către un candidat electoral cu strictețe și precizie, ceea ce a și făcut, în conformitate cu prevederile art. 69-70 din Codul electoral”.*

În contextul celor expuse de Asociația Obștească „Centrul pentru Jurnalism Independent” este de specificat că data difuzării subiectelor la care se face referință în petițiile nr. 41/CIJ și 42/CIJ din 23 iunie 2021, cu privire la posturile de televiziune „Primul În Moldova” și „NTV Moldova”, face parte din perioada de monitorizare (12-25 iunie 2021) realizată de către Consiliul Audiovizualului a modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 de unii furnizori de servicii media, respectiv, cele invocate de petiționar au fost atestate și specificate în *Raportul de monitorizare cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în cadrul principalelor buletine de știri de către furnizorii de servicii media audiovizuale: „Moldova-1”, „Radio Moldova”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Prime”, „TV8”, „Publika TV”, „NTV Moldova”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „TV 6”, „Jurnal TV”, „PRO TV CHIȘINĂU” „RTR Moldova”, „BTV” și „10 TV” la capitolul respectării legislației electorale și audiovizuale, pentru perioada: 12-25 iunie 2021*

2. Tot la data de 23 iunie, Asociația Obștească „Centrul pentru Jurnalism Independent” a mai remis în adresa Consiliului Audiovizualului petiția nr. 02/CIJ din aceeași dată, prin care informează despre rezultatele monitorizării unor furnizori de servicii media la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, efectuate de AO „Centrul pentru Jurnalism Independent”, pentru perioada 11-17 iunie 2021. Astfel, petiționarul specifică: *„Considerăm oportun de a informa autoritatea cu privire la rezultatele monitorizării enunțate în prezenta petiție, în vederea completării constatărilor din raportul de monitorizare a Consiliului Audiovizualului și contribuiri la examinarea corectă, eficientă și deplină a cauzelor în procedurile administrative în privința furnizorilor”.*

Cu referire la petiția respectivă, este de reliefat că furnizorii de servicii media indicați de Asociația Obștească „Centrul pentru Jurnalism Independent” se regăsesc în lista posturilor de televiziune monitorizate de Consiliul Audiovizualului, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, pentru perioada: 12 iunie – 11 iulie 2021.

3. La data de 29 iunie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului au parvenit 2 petiții cu nr. 1/NTV și nr. 3/PÎMD din aceeași dată din partea dnei Cristina Durnea, în care se invocă faptul că în perioada 01-10 iunie 2021, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, la reflectarea campaniei electorale, au neglijat prevederile Codului serviciilor media Audiovizuale, ale Codului electoral, precum și obligațiile asumate prin Declarația privind politica editorială pentru campania pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Astfel, petiționara afirmă că furnizorii de servicii media nominalizați, în cadrul știrilor cu tematică electorală, *„au reflectat părtinitor și au amestecat faptele cu opinii, au admis lipsă de imparțialitate la selectarea subiectelor pentru reflectare, marea majoritate a acestora axându-se pe activitățile de campanie ale reprezentanților Blocului Electoral al Comuniștilor și Socialiștilor (BECS) și pe acuzații lansate de aceștia în adresa concurenților electorali și la adresa Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu”.*

Petiționara mai invocă faptul că în cadrul buletinelor informative, posturile de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, la prezentarea unor sondaje de opinie, nu au ținut cont de prevederile Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din R. Moldova.

Dna Cristina Durnea solicită Consiliului Audiovizualului examinarea petițiilor și sancționarea posturilor de televiziune în conformitate cu legislația audiovizuală în vigoare.

În acest sens, este de menționat că prin Decizia nr. 19/126 din 27 mai 2021, Consiliul Audiovizualului a decis monitorizarea furnizorilor de servicii media „NTV Moldova” și „Primul în Moldova”, pe perioada 12 iunie – 11 iulie 2021, dat fiind faptul că 11 iunie 2021 a fost ultima zi de înregistrare a concurenților electorali. Astfel, pentru o monitorizare amplă și obiectivă în vederea reflectării tuturor concurenților electorali, Consiliul a decis efectuarea monitorizării începând cu data de 12 iunie 2021.

Totodată, urmare a examinării petiției este de specificat că pentru a constata dacă un post de televiziune nu respectă principiile reflectării echilibrate este necesar de a fi analizați mai mulți indicatori cantitativi și calitativi pe parcursul unei perioade mai extinse, care ar permite constatarea tendințelor manifestate de către un furnizor de servicii media la reflectarea concurenților electorali.

Prin scrisoarea nr. TS-06/28 din 30 iunie 2021, „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, a comunicat următoarele: *„TELESISTEM TV” SRL a examinat petiția dnei Cristina Durnea și, în primul rând, își exprimă nedumerirea față de modul în care o persoană fizică a reușit să monitorizeze mai multe posturi de televiziune simultan, pe parcursul a 10 zile. Mai mult ca atât, că buletinele de știri monitorizate încep la una și aceeași oră. În al doilea rând, Vă atragem atenția asupra prevederilor Codului administrativ, că autoritățile publice sunt cele care stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor (art. 22 din Codul administrativ). Or, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora (art. 85 alin. (3) din Codul administrativ). Astfel, ținând cont de faptul că prin Decizia nr. 19/126 din 27 mai 2021, Consiliul a dispus deja monitorizarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, anume la capitolul monitorizării reflectării în buletinele de știri a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, considerăm petiția dnei Cristina Durnea pasibilă admiterii, dar cu efectuarea monitorizării pentru perioada indicată deja în decizia Consiliului. Decizia nu a fost atacată în privința perioadei de monitorizare a postului de televiziune „Primul în Moldova” nici de dna Cristina Durnea, nici de alte persoane interesate, iar ținând cont de faptul că toate posturile de televiziune sunt monitorizate pentru una și aceeași perioadă, nu poate fi prelungită această perioadă pentru unele posturi TV selectate. În al treilea rând, Vă atragem atenția asupra prevederilor art. 80 din Codul administrativ, care prevede că în cazul în care drepturile sau interesele legitime, respectiv obligațiile care formează obiectul diferitor proceduri administrative inițiate în fața aceleiași autorități publice, au la bază aceeași situație de fapt sau aceleași temei de drept, procedurile pot fi conexe, chiar dacă scopul lor este diferit”.*

Prin scrisoarea nr. 013-006EM din 30 iunie 2021, „EXCLUSIV MEDIA” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, a comunicat următoarele: *„Conform Legii cu privire la libertatea de exprimare, mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public și de a efectua, în conformitate cu responsabilitățile sale, investigații jurnalistice în probleme de interes public. Pe lângă garanțiile prevăzute la art. 3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite și un grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiția să nu fie denaturată esența faptelor, prin urmare, petiționara nu a reușit să probeze denaturarea esenței faptelor prin intermediul buletinelor de știri. Totodată, menționăm că potrivit art. 5 din Codul serviciilor media audiovizuale, se interzice ingerința în activitatea editorială a mass-mediei, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. În cazul în care ingerința este prevăzută de lege, ea urmează a fi interpretată limitativ. Conform art. 6 al aceluiași Cod, orice persoană are libertatea de a primi informații de interes public prin intermediul mass-mediei, dar nicio persoană nu are dreptul de a dicta politica editorială după placul său sau după preferințele sale politice. Din alegațiile petiționarei constatăm că ea este preocupată obsesiv de felul în care este reflectată activitatea președintelui Maia Sandu, care, în general,*

nu este concurent electoral. Acest lucru dezvăluie, de fapt, obiectivul acestei petiții – de a pedepsi un post de televiziune care nu este preocupat de lustruirea imaginii Maiei Sandu și a partidului pro-prezidențial PAS. În plus este o minciună când autorul spune că „Președinția a fost lipsită de dreptul la replică”. Declarăm cu toată fermitatea că atât Sorina Ștefăruță, purtătoarea de cuvânt de la Președinție, cât și Aurica Jardan, purtătoarea de cuvânt PAS, sunt telefonate insistent, sunt abordate individual pe rețelele de socializare pentru a oferi comentarii în știri. Acest lucru poate fi probat prin apelurile înregistrate și mesajele scrise. Când Președinția și PAS refuză să beneficieze de dreptul la replică nu pot fi învinuiți jurnaliștii și nu poate fi acuzată instituția media de imparțialitate sau dezechilibru în știri. Autorul se arată deranjat că unii concurenți electorali precum PDM, PACE, PLDM au fost reflectați într-o manieră neutră, iar PAS a fost criticat. Acest lucru din nou trădează caracterul politizat și partinitor al acestei pretenții. În concluzie, considerăm că dna Cristina Durnea a formulat o petiție tendențioasă, care vine să apere interesele unui concurent electoral. Nu excludem că poate fi o comandă politică în spatele acestei petiții, pentru a lovi într-un post de televiziune incomod președintelui țării și partidului prezidențial PAS”.

În cadrul dezbaterilor publice, membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, a menționat că conform rezultatelor prezentate în raportul de monitorizare, se delimitează faptul că 12 furnizori de servicii media: „Moldova-1”, „Radio Moldova”, „TVR Moldova”, „Prime”, „TV8”, „Publika TV”, „Canal 2”, „Canal 3”, Jurnal TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „BTV” și „RTR Moldova” au oferit, în cadrul programelor informative, acces relativ egal concurenților electorali, fără a favoriza sau defavoriza evident vreun concurent electoral, care au apărut fie în știri separate, fie au fost menționați direct sau indirect. Lidia Viziru a mai spus că raportul de monitorizare scoate în evidență faptul că majoritatea absolută a subiectelor relevante au fost dezechilibrate din perspectiva egalității de gen, bărbații fiind citați de cele mai multe ori. Lidia Viziru a specificat că, pe de altă parte, sunt trei furnizori de servicii media: „Primul în Moldova”, „NTV Moldova” și „TV 6”, care, în doar unele subiecte electorale difuzate, s-au limitat la o singură sursă de informare, fără a le trata în profunzime. De asemenea, Lidia Viziru a menționat că totuși, cea mai gravă situație se atestă la postul de televiziune „10 TV”, care, contrar legislației audiovizuale și celei electorale, a reflectat campania electorală într-un mod tendențios și lipsit de echidistanță. Știrile la acest post de televiziune au fost realizate dintr-o singură sursă, fără a fi asigurat pluralismul de opinii și dreptul la replică în cazul știrilor conflictuale, în multe subiecte au fost aduse acuzații directe la adresa mai multor concurenți electorali, punându-i pe aceștia într-o lumină nefavorabilă, iar informația oferită alegătorilor fiind una eronată și manipulatorie. Astfel, Lidia Viziru drept exemplu a specificat faptul că în douăzeci și una de subiecte din douăzeci și cinci cu caracter electoral nu există a doua sursă. În contextul celor expuse, Lidia Viziru a solicitat sancționarea postului de televiziune „10 TV” cu amendă maximă pentru încălcările de la legislația în vigoare, indicate în raportul de monitorizare. Totodată, membra Consiliului Audiovizualului a recomandat furnizorilor de servicii media să examineze cu atenție raportul de monitorizare al Consiliului Audiovizualului, stabilindu-l ca un instrument de autoreglementare, pentru a elimina carențele, astfel încât activitatea acestora să fie conformă cu normele legale și Codul deontologic al jurnalistului; să renunțe în știri la aprecierea și comentarea evenimentelor electorale ale partidelor politice sau ale reprezentanților acestora; să asigure pluralismul și diversitatea de opinii și să ofere dreptul la replică tuturor părților vizate în cazurile de conflict; să informeze corect, imparțial și echidistant electoratul.

Membra Consiliului Audiovizualului, Larisa Manole, a precizat că unele posturi de televiziune au admis o atitudine tendențioasă față de concurenții electorali, nu au asigurat corectitudinea și echidistanța în reflectarea subiectelor electorale și au favorizat vădit unii concurenți. În acest context, Larisa Manole a propus sancționarea posturilor de televiziune „NTV Moldova”, „Primul în Moldova”, „TV6” și „10TV”. Referitor la postul de televiziune „10 TV”, Larisa Manole a opinat că acesta merită plafonul maxim al sancțiunilor prevăzute de

legislație, pentru că ceea ce face acest furnizor de servicii media nu se înscrie în nicio normă a deontologiei jurnalistice, și aici nu este vorba despre materialele jurnalistice, este vorba de manipulare și propagandă.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Corneliu Mihalache, a declarat că campania electorală actuală este o campanie amorfă și destul de liniștită, comparativ cu cele anterioare. Corneliu Mihalache a mai opinat că libertatea de exprimare a jurnalistului prevalează, atât moderatorul are dreptul la opinie, cât și jurnalistul în sine. În acest sens, Corneliu Mihalache a pus că jurnaliștii sunt oameni, au dreptul la poziție, au dreptul la viziuni, din păcate însă, în ultimul timp, inclusiv prin viziunile de discriminare, sexism, se îngustează/ restricționează această profesie nobilă de jurnalist și dreptul lui la libera exprimare.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a specificat că raportul de monitorizare a surprins toți indicatorii cei mai importanți ai acestei campanii electorale, mai mult ca atât, acesta se pliază pe recomandările experților, pe cele mai importante elemente funcționale cu caracter metodologic și, cel mai important, generează efecte juridice. Referitor la campania electorală, Dragoș Vicol a declarat că aceasta este o campanie anemică din punctul de vedere al reflectării evenimentelor cu caracter electoral, remarcând faptul că, în raport cu celelalte posturi de televiziune, furnizorul de servicii media „10TV”, care nu avea dreptul de a reflecta, dat fiind faptul că nu a prezentat o declarație în acest sens la Consiliul Audiovizualului, se detașează net în ceea ce vizează prezentarea dezechilibrată, nerespectarea elementelor primare în ceea ce vizează echidistanța și pluralismul, fiind tolerate incitarea la ură interpersonală cu grave accente de dihonie interetnică și chiar iredentism teritorial, lezate în mod agresiv demnitatea și reputația unor concurenți electorali, prin plasarea în prim-plan a ofensei și utilizarea degradantă a limbajului descalificant. În acest context, Dragoș Vicol a propus sancționarea postului de televiziune „10 TV” cu amendă maximă, iar pentru celelalte posturi de televiziune consideră că nu există abateri grosiere astfel încât să fie supuse, de această dată, în baza acestui raport, pentru această perioadă, unor sancțiuni cu caracter pecuniar.

Președinta Consiliului Audiovizualului, Ala Ursu-Antoci, a mulțumit furnizorilor de servicii media audiovizuale care au respectat Codul serviciilor media audiovizuale și Codul electoral, totodată, a atenționat posturile de televiziune „Primul în Moldova”, „NTV Moldova” și „TV 6” să revină în albia legalității.

În cadrul dezbaterilor publice a fost propusă sancționarea furnizorilor de servicii media: „TV6” (pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI 002146 din 23.10.20), „Primul în Moldova” (pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI 002104 din 23.12.16 și art. 13 alin. (6) lit. a) și b) din Codul serviciilor media audiovizuale), „NTV Moldova” (pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI 002116 din 08.12.15 din 26.02.18 și art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale) și „Publika TV” (pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale), propuneri care nu a întrunit numărul necesar de voturi.

În conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, ale Codului Electoral nr. 1381-XIII din 21.11.1997 și ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4834 din 12 mai 2021,

Consiliul Audiovizualului

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării principalelor buletine de știri ale posturilor de televiziune: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „BTV”,

„RTR Moldova”, „TV 6”, „10 TV” și „Radio Moldova” (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

2. A aproba *Raportul de monitorizare cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în cadrul principalelor buletine de știri de către furnizorii de servicii media audiovizuale: „Moldova-1”, „Radio Moldova”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Prime”, „TV8”, „Publika TV”, „NTV Moldova”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „TV 6”, „Jurnal TV”, „PRO TV CHIȘINĂU” „RTR Moldova”, „BTV” și „10 TV”, la capitolul respectării legislației electorale și audiovizuale* (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

3. A lua act de petiția nr. 02/CJI din 23 iunie 2021, parvenită în adresa Consiliului Audiovizualului din partea Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

4. A lua act de petițiile nr. 1/NTV și nr. 3/PİMD din 29 iunie 2021, parvenite în adresa Consiliului Audiovizualului din partea dnei Cristina Durnea (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

5. A lua act de petițiile nr. 41/CJI și 42/CJI din 23 iunie 2021, parvenite în adresa Consiliului Audiovizualului din partea Asociației Obștești „Centrul pentru Jurnalism Independent” (PRO (9) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU).

6. A sancționa cu avertizare publică PP „Timpul de dimineață”, fondatoarea postului de televiziune „10 TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b), alin. (4) și alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (8) – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU; CONTRA (1) – C. MIHALACHE).

6.1. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei PP „Timpul de dimineață”, fondatoarea postului de televiziune „10 TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. d) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000701 din 17.05.16, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. f) din Cod (PRO (8) – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU; CONTRA (1) – C. MIHALACHE).

6.2. A sancționa cu avertizare publică PP „Timpul de dimineață” SRL, fondatoarea postului de televiziune „10 TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (8) – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, D. VICOL și L. VIZIRU; CONTRA (1) – C. MIHALACHE).

7. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, PP „Timpul de dimineață”, fondatoarea postului de televiziune „10 TV”, este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică postul de televiziune „10 TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b): „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”, alin. 4: „În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sânt esențiale, relatările trebuie

să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii” și **alin. (6) lit. a)**: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică” din Codul serviciilor media audiovizuale”.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „10 TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. d) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă în cazul participării la campaniile electorale locale, parlamentare sau la referendumuri să respecte cu strictețe prevederile Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială pentru campania electorală, aprobată de CCA”.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică postul de televiziune „10 TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, care statuează: „În cadrul serviciilor de televiziune, furnizorii naționali și regionali de servicii media sânt obligați: a) să interpreteze în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron cel puțin un program audiovizual de știri din timpul zilnic de emisie”.

8. PP „Timpul de dimineață” va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

9. PP „Timpul de dimineață” va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial.

Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric); „LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

10. În conformitate cu art. 72 alin. (3) din Codul Electoral, prezenta decizie poate fi contestată fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4), în termen de 3 de zile calendaristice de la data adoptării prezentei decizii.

11. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă.

12. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Ala URSU-ANTOCI